

Új utakon

A 2005/2006-os tanévben két szakközépiskolai osztályban volt lehetőségünk tesztelni a suliNova által kifejlesztett szövegértés, szövegalkotás kompetenciaterületre vonatkozó tananyagot, melynek újszerűsége legfőképp abból fakad, hogy a magyartanításban a fenti kompetenciaterületek fejlesztését hivatott szolgálni.

A feladat kihívást jelentett számunkra, hiszen eddig tanári gyakorlatunk során a motiváció hiányával, az olvasási szokások területén bekövetkezett negatív jelenségekkel, a szövegértés nehézségeivel találkozhattunk, és ezeken már mindenféleképpen változtatni szerettünk volna.

Ehhez jó alkalmat nyújtott a Térségi Iskolai és Óvodafejlesztő Központba konzorciumi tagként való bekapcsolódásunk.

A másik szempont, ami a feladatvállalásunkat meghatározta, hogy úgy gondoljuk, ez az alapkészségek fejlesztésének azon területe, mely döntően befolyásolja diákjaink iskolai munkájának eredményességét, kihát valamennyi tantárgy követelményeinek teljesítésére.

A magyartanítás területén a tárgyi tudáselemek „betanulása” helyett, az érettségi követelményekkel összhangban, eredményesebbnek tartjuk azt, hogy tanulóink értő, gondolkodó olvasói legyenek az irodalmi alkotásoknak, a mindennapi élethelyzetekben megjelenő szövegnek, s megfelelően tudják használni anyanyelvüket a megszerzett képességek birtokában. Ennek az elemző-értelmező gondolkodásmódnak a kialakulási folyamata hosszú éveket vesz igénybe. Ez idő alatt a szövegekkel való munkálkodás során juthat el a diák a problémafelismeréstől a teljes megértésig, és alakulhat ki a tudatos nyelvhasználat.

Ennek alapja elsődlegesen az, hogy a tanítási órákon a tanár hagyományos ismeretközlő szerepe helyett előtérbe kerül az előkészítő-irányító-szervező feladatkör.

A tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével a hatékony órai munkát szolgálja a kooperatív tanulás számos formája. A gyerekek egymástól sokat tanulhatnak, hiszen ezek a helyzetek alkalmat teremtenek arra, hogy az eddigiekhez képest többször kapjon szót minden diák. A gyakoribb szereplés akár kiscsoportban, akár az egész osztály előtt a diákok önbizalmát erősíti. A kooperatív tanulás vitathatatlan előnye a személyiség formálódásának területén, hogy a tanulók felismerik: a munkafolyamatban felelősséggel kell részt venniük annak érdekében, hogy hatékony és eredményes, számukra is izgalmas élménytelit munkát végezhesenek.

A fejlesztés akkor szolgálhatja a kitűzött célokat, ha minden egyes gyermek adottságainak megfelelően vesz részt a tanulási-tanítási folyamatban. Ehhez erőteljes tanári odafigyelésre, empátiára van szükség, mert a tanár nyitottsága, személyisége hozzájárul ahhoz, hogy a különböző képességű diákok számára élményt jelentsen az irodalmi művekkel való találkozás.

A pedagógiai munkában a sikert, az eredményességet mérni nagyon nehéz. Egy év a már említett hosszú fejlesztési folyamatban látszólag kevés, ugyanakkor a további munkához tanár és diák számára egyaránt erőt és lelkesedést adnak eddigi pozitív tapasztalataink.

A diákoknak észrevehetően fejlődött a kommunikációs készsége, mely elválaszthatatlan a szókinccs gyarapodásától. E tekintetben kiemelendő a szóbeli és írásbeli megnyilatkozások minőségi változása más tantárgyakkal kapcsolatban és a mindennapi élethelyzetekben egy-

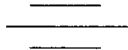
aránt. A kritikai attitűd a véleményalkotó képesség területén hozott pozitív irányú elmozdulást. Örvedetes ennek jelentősége az önértékelés összefüggésében is.

A tesztelés során alkalmazott módszerek következtében megnőtt a diákok aktivitása, kreativitása, önállósága. Ezek a mai világ kihívásainak való megfelelésben alapfeltételek, s a pedagógusi pályán megélt szépséget, igazi örömet az jelenti számunkra, hogy hozzájárulhatunk a tanulók egyéni boldogulásához.

Magyartanítási gyakorlatunkban áttűő sikerként értékeljük, hogy az olvasást már nem kötelező feladatként éli meg diákjaink nagy része, hanem sikerült kialakítani bennük a belső igényt az olvasásra, felismerték, hogy olvasni jó, s felmérték, hogy az értő olvasóvá válás útján hol tartanak.

A pedagógusi hivatásban a legfőbb érték a gyermek, a humánus tisztelete. Minden diákra úgy kell tekintenünk, hogy ő – Kosztolányi szavaival – „egyedűli példány”, „milliók közt az egyetlen”, „csoda”.

E cikk szerzői szeretnék megerősíteni, hogy a HEFOP 3.1.2. pályázat lehetőséget teremtett arra, hogy eddigi tanári gyakorlatunkból kissé kitekintsünk, s új utakon haladva vigyük közel tanítványainkhoz a magyar nyelv és irodalom varázslatos világát.

NAGY CZIROK LÁSZLÓNÉ

igazgató, projektmenedzser

Fazekas Gábor Utcai Általános Iskola

Kiskunhalas

Kompetenciafejlesztés a HEFOP¹ 3.1.2 intézkedés keretében

(A kiskunhalasi Fazekas Gábor Utcai Iskola mint TIOK² intézmény tapasztalatainak közreadása)

A szövegértés-szövegalkotás, valamint a matematika-logika területre készített „A” típusú programcsomagot 1., 2. és 5. évfolyamon teszteltük 2-2 osztályban, emellett az életviteli és a szociális kompetenciák csomagjait az 5. évfolyam 2-2 osztályában. 2006/2007-ben a munkát a 2., 3., és 6. évfolyamokon folytatjuk. A taneszközök biztosításának esetleges késése miatt elsőben és ötödikben csak a jól bevált modulok beépítése történik a tantervbe. A munkában ennek megfelelően 8 tanítónő vett/vesz részt (négyen matematika-, négyen magyaróráikon), 5., illetve 6. osztályban pedig 1-1 tanár teszteli a programot szintén a matematika- és magyarórákon. Életpálya-építés kompetencia fejlesztése 6 tantárgy óráin történik, ebben 7 kolléga működik közre. Hasonló a helyzet a szociális ismeretekkel: a modulokat 3 tantárgy óráin összesen 4 tanár kolléga dolgozza fel.

Képzésen nem mindannyian vettek részt, hivatalosan tizenöten kapcsolódtunk be a programba (a projektmenedzserrel együtt, aki maga nem tartozik a megvalósítók közé). Az egy-két

¹ HEFOP: Humánéforrás-fejlesztési Operatív Program

² TIOK: Térségi Iskola- és Óvodai Központ